

ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ
ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Ձ Ե Կ ՈՒ Յ Ց

ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԲՆԱԿԱՐԱՆԱՅԻՆ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ
ԸՆՏՐԱՆՔԱՅԻՆ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ	3
2. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿԸ ԵՎ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ	3
3. ԸՆՏՐԱՆՔԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ	3
4. ՏՎՅԱԼՆԵՐԻ ՀԱՎԱՔԱԳՐՈՒՄԸ	4
5. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ. ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1 (ԱՂՅՈՒՄԱԿՆԵՐ)	5 8

1. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՀ ազգային վիճակագրական ծառայության կողմից 2019թ. հունվար-փետրվար ամիսներին անց է կացվել քաղաքացիների անհատական բնակելի շենքերի շինարարության ընտրանքային հետազոտություն, որով խնդիր էր դրվել ուսումնասիրել և ընդլայնել բնակարանային շինարարության վիճակագրության համար անհրաժեշտ ցուցանիշների կազմն ու բովանդակությունը: Հետազոտությունը նաև հնարավորություն ընձեռեց ոչ միայն համալրել բնակարանային շինարարության վիճակագրությունն անհրաժեշտ լրացուցիչ ցուցանիշներով, այլև կատարելագործել այդ ցուցանիշների հաշվարկման գործիքակազմն ու մեթոդաբանությունը:

Հետազոտությունն իրականացվել է ԱՀ վիճակագրության պետական խորհրդի կողմից հաստատված հարցաթերթով:

Հարցաթերթերում ներառված ցուցանիշները հնարավորություն են ընձեռել տեղեկատվություն ստանալ գործարկված և շինարարության ընթացքում գտնվող անհատական բնակելի շենքերի շինարարական աշխատանքների ընթացքի և կատարված ծախսերի վերաբերյալ: Թարմացվել են 2017թ. ձևավորված բազաները:

2. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿԸ ԵՎ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

Սույն հետազոտության հիմնական նպատակն էր անհատական բնակարանային շինարարության վերաբերյալ վիճակագրության կատարելագործումը: Հետազոտության արդյունքները հնարավորություն կտան.

- *շրջանային կտրվածքով ստանալ ամբողջական և հավաստի տեղեկատվություն անհատական բնակարանային շինարարության վերաբերյալ,*
- *բարձրացնել տեղեկատվության որակը,*
- *համալրել պաշտոնական վիճակագրության շրջանակում բնակարանային շինարարության վերաբերյալ առկա տեղեկատվության բազան նոր ցուցանիշներով,*
- *ձևավորել նոր կառուցվող բնակելի շենքերի ռեգիստրը և պարբերաբար դիտարկել շինարարական աշխատանքների ընթացքը:*

3. ԸՆՏՐԱՆՔԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ

Հետազոտության ընտրանքի իրականացման համար տեղեկատվության աղբյուր է հանդիսացել քաղաքաշինության բնագավառում կառավարման պետական լիազորված մարմնի կողմից 2018թ տրամադրված անհատական բնակարանային շինարարության թույլտվությունների ցանկը և 2017 թվականին իրականացված Անհատական բնակարանային շինարարության ընտրանքային հետազոտությամբ արդեն իսկ ստեղծված

բազան: Ընդ որում, գլխավոր համակցության ձևավորման ժամանակ հաշվի են առնվել միավորների աշխարհագրական բաշխվածությունն ու ծավալային առանձնահատկությունները, ինչպես նաև առկա ֆինանսական և աշխատանքային ռեսուրսային սահմանափակումները և այդ ռեսուրսների շրջանակում՝ հնարավորինս ներկայացուցչական տվյալների ստացման անհրաժեշտությունը: Արդյունքում, հետազոտության մեջ ընդգրկվել են ք. Ստեփանակերտն ու բոլոր շրջանները:

Հետազոտության ընտրանքում ընդգրկված անհատական բնակելի շենքերի համակցությունը կազմել է 554 միավոր, որի բաշխվածությունն ըստ շրջանների արտացոլված է ստորև բերված աղյուսակում.

	Հետազոտության մեջ ընդգրկված բնակելի շենքերի քանակը, հատ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
Ընդամենը	554	100.0
ք.Ստեփանակերտ	250	45.1
Ասկերան	94	17.0
Հադրութ	48	8.7
Մարտակերտ	29	5.2
Մարտունի	50	9.0
Շահումյան	7	1.3
Շուշի	-	-
Քաշաթաղ	76	13.7

Սույն հետազոտության իրականացման համար կիրառվել են վիճակագրական այնպիսի ստանդարտ գործիքներ, ինչպիսիք են ընտրանքի կազմակերպումը (որոշակի, վերը նշված առանձնահատկություններով), ծրագրային ապահովումը և այլն:

4. ՏՎՅԱԼՆԵՐԻ ՀԱՎԱՔԱԳՐՈՒՄԸ

Անհատական բնակելի շենքերի (այսուհետ բնակելի շենքեր) վերաբերյալ անհրաժեշտ տեղեկությունների հավաքագրման աշխատանքների ողջ գործընթացն իրականացվել է հարցազրուցավարների կողմից, հարցումների միջոցով:

Մինչ այդ, ընտրանքային հետազոտության նախապատրաստման և անցկացման նպատակով իրականացվել են հարցազրուցավարների հրահանգավորման աշխատանքներ, նրանց են հանձնվել դիտարկման համար անհրաժեշտ հարցաթերթերը, լրացման հրահանգները, ինչպես նաև հետազոտվող բնակելի շենքերի ցուցակները:

Հրահանգավորման ընթացքում հարցազրուցավարներին պարզաբանումներ են տրվել հարցաթերթում ներառված ցուցանիշների լրացման, քաղաքացիների կողմից հարցաթերթի լրացմանը մասնակցելուց հրաժարվելու, ինչպես նաև այլ դեպքերի ժամանակ հարցաթերթի լրացման առանձնահատկությունների վերաբերյալ:

Ստացվող տեղեկատվության հնարավոր բարձր որակ ապահովելու նպատակով իրականացվել են նաև մի շարք միջոցառումներ հետազոտության անհրաժեշտության և դրա նպատակների պարզաբանման, հարցաթերթերի լրացման առումով հետազոտության մեջ ընդգրկված քաղաքացիների ակտիվության բարձրացման և վերջիններիս կողմից պրակտիկ օժանդակություն ցուցաբերելու նպատակով:

Հարկ է նշել, որ հետազոտության ընթացքում հարցաթերթերում զետեղված հարցերին մասնակիորեն պատասխանելու կամ այլ դեպքերը նվազագույնի հասցնելու նպատակով քաղաքացիներին տրվել են լրացուցիչ այլ պարզաբանումներ հետազոտության կարևորության մասին:

Տվյալների հավաքագրումն իրականացվել է ըստ շրջանների: Դաշտային աշխատանքների արդյունավետության ապահովման նպատակով՝ այդ աշխատանքները պարբերաբար վերահսկվել է ՀՈԻ բաժնի կողմից:

Հետազոտության արդյունքների մուտքագրումն իրականացվել է համապատասխան ծրագրային ապահովման միջոցով, որի հիման վրա էլ կազմվել են էլքային աղյուսակները:

5. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Սույն հետազոտության ընթացքում տեղեկատվություն է հավաքագրվել 554 բնակելի շենքերի վերաբերյալ:

Այն տեղեկատվությունը, որը վերաբերվել է հետազոտված բնակելի շենքերի ընդհանուր բնութագրերին, վերլուծական իմաստով խմբավորվել է ըստ հետևյալ հատկանիշների.

- շինարարական աշխատանքների ընթացքը,
- դրանց պատրաստվածության աստիճանը,
- 2018թ. կատարված ծախսերը:

	Ընդամենը	այդ թվում՝			
		ընթանում են շինարարական աշխատանքներ	չեն ընթացել շինարարական աշխատանքներ	այդ թվում՝	
				Ժամանակարապես դադարեցված	գործարկված
Ընդամենը	554	255	299	203	96
ք.Ստեփանակերտ	250	128	122	84	38
Ասկերան	94	26	68	48	20
Հադրութ	48	28	20	15	5
Մարտակերտ	29	9	20	15	5
Մարտունի	50	21	29	27	2
Շահումյան	7	7	-	-	-
Շուշի	-	-	-	-	-
Քաշաթաղ	76	36	40	14	26

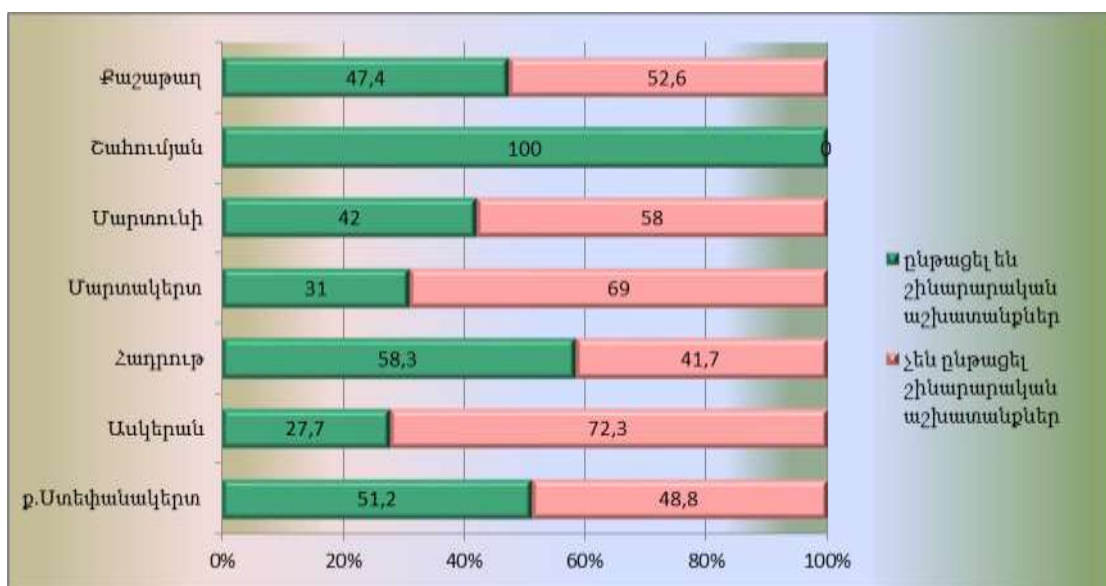
Հետազոտված 554 բնակելի շենքերից միայն 255-ում կամ 46.0 տոկոսում են ընթանում շինարարական աշխատանքներ: Ընդ որում, նշված ցուցանիշն ըստ շրջանների ունի

հետևյալ բաշխվածությունը. Շահումյանում՝ 100.0, Հադրութում՝ 58.3, քաղաք Ստեփանակերտում՝ 51.2, Քաշաթաղում՝ 47.4, Մարտունիում՝ 42.0, Մարտակերտում՝ 31.0, Ասկերանում՝ 27.7 տոկոս, իսկ ահա Շուշիի շրջանում 2018թ. անհատական բնակարանային շինարարություն չի իրականացվել: (հավելված 1, աղյուսակներ 1, 2, 3):

Ըստ հետազոտության արդյունքների շինարարական աշխատանքներ չեն ընթացել 299 բնակելի շենքերում, որը կազմում է ընդամենի 54.0 տոկոսը (հավելված 1, աղյուսակ 1, 2, 3):

Հետազոտված բնակելի շենքերի շինարարական աշխատանքների ընթացքը բնութագրող ցուցանիշները շրջաններով արտացոլված է գծապատկեր 1-ում:

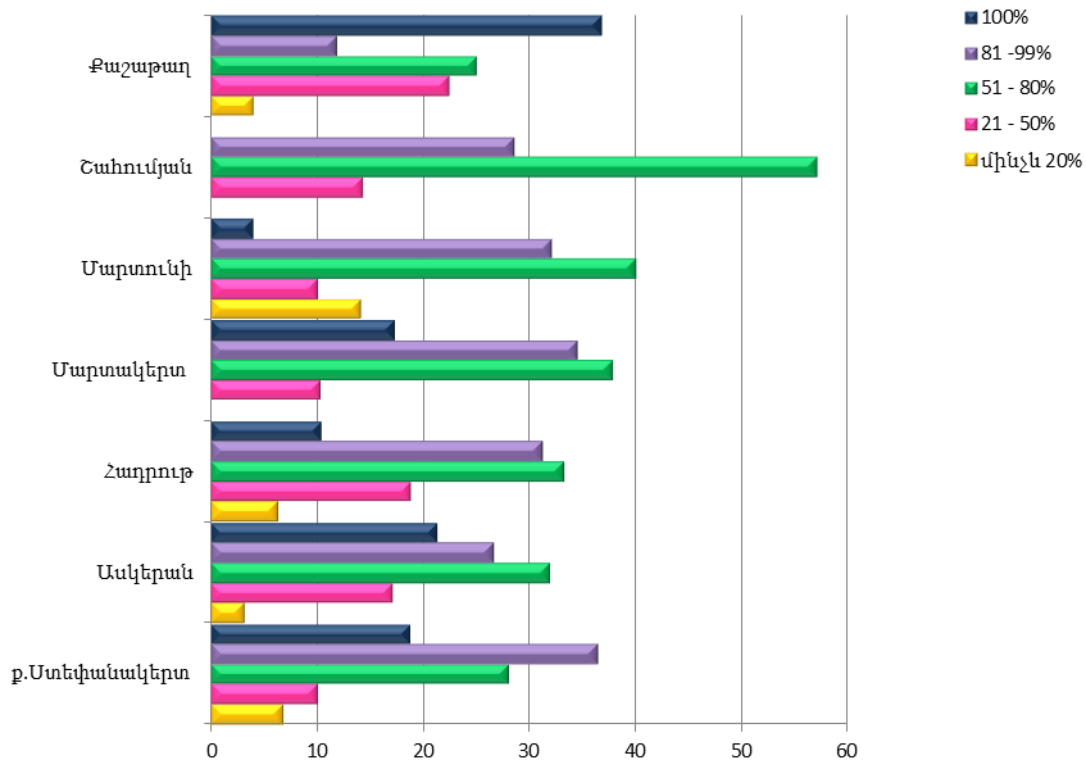
Գծապատկեր 1. Շինարարական աշխատանքների ընթացքի ցուցանիշները, շրջաններով (%)

Վերը նշված աղյուսակի տվյալներով շինարարական աշխատանքների ընթացքի բացակայությունը պայմանավորված է, ինչպես շենքերի պատրաստվածության տարբեր աստիճաններում դրանց ժամանակավոր դադարեցմամբ, այնպես էլ ամբողջությամբ ավարտված կամ գործարկված լինելու հանգամանքով:

Բնակելի շենքերն ըստ պատրաստվածության աստիճանի դիտարկելիս, որը չափազանց կարևոր է բնակելի շենքերի ռեգիստրի ձևավորման և շենքերի շինարարության հետագա ընթացքը վերահսկելու առումով, պարզվել է, որ գերակշռում են 51-80% պատրաստվածություն ունեցող շենքերը, որոնք կազմել են ընդամենի 30.7 տոկոսը: Հետազոտված շենքերի համակցությունում տեսակարար ավելի ցածր կշռով առանձնացվում են մինչև 20 տոկոս և 21-50 տոկոս պատրաստվածություն ունեցող շենքերը, որոնք համապատասխանաբար կազմել են 6.0 և 13.7 տոկոս: Ընդհանուր առմամբ նշված նկարագիրը բնութագրական է նաև շրջանային դիտարկման պարագայում (հավելված1, աղյուսակներ 4,5,6):

Գծապատկեր 2. Շենքերի պատրաստվածության աստիճանի բաշխումը, շրջաններով

Ընդհանուր առմամբ, ըստ հետազոտության տվյալների 2018թ-ին բնակելի շենքերի վրա կատարված ծախսերն ըստ շրջանների բնութագրվել են հետևյալ կերպ՝ ք. Ստեփանակերտում իրականացվել է 2.3 մլրդ դրամի շինարարություն, Մարտակերտի շրջանում՝ 283.0 մլն դրամի, Հաղրուծի շրջանում՝ 159.1 մլն դրամի, Մարտունու շրջանում՝ 144.0 մլն դրամի, Քաջաթաղի շրջանում՝ 110.2 մլն դրամի, Ասկերանի շրջանում՝ 108.9 մլն դրամի, Շահումյանի շրջանում՝ 23.4 մլն դրամի:

Հետազոտության արդյունքները հնարավորություն տվեցին.

- բարձրացնել բնակելի շենքերի վերաբերյալ տեղեկատվության ամբողջականությունն ու որակը,
- համալրել պաշտոնական վիճակագրության շրջանակում բնակարանային շինարարության վերաբերյալ առկա տեղեկատվական բազան
- ուսումնասիրել բնակարանային շինարարության շրջանային կառուցվածքը և ծավալները:
- ձևավորել նոր կառուցվող շենքերի ռեգիստրը:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1

(ԱՂՅՈՒՍԱԿՆԵՐ)

Աղյուսակ 1

Շինարարական աշխատանքների իրականացման ընթացքը

(հատ)

	Ընդամենը	այդ թվում՝	
		ընթանում են շինարարական աշխատանքներ	չեն ընթանում շինարարական աշխատանքներ
Ընդամենը	554	255	299
ք.Ստեփանակերտ	250	128	122
Ասկերան	94	26	68
Հաղրութ	48	28	20
Մարտակերտ	29	9	20
Մարտունի	50	21	29
Շահումյան	7	7	-
Շուշի	-	-	-
Քաշաթաղ	76	36	40

Աղյուսակ 2

Շինարարական աշխատանքների իրականացման ընթացքի կառուցվածքը, շրջաններով

(%)

	Ընդամենը	այդ թվում՝	
		ընթանում են շինարարական աշխատանքներ	չեն ընթանում շինարարական աշխատանքներ
Ընդամենը	100.0	46.0	54.0
ք.Ստեփանակերտ	100.0	51.2	48.8
Ասկերան	100.0	27.7	72.3
Հաղրութ	100.0	58.3	41.7
Մարտակերտ	100.0	31.0	69.0
Մարտունի	100.0	42.0	58.0
Շահումյան	100.0	100.0	-
Քաշաթաղ	100.0	47.4	52.6

Աղյուսակ 3

Շինարարական աշխատանքների իրականացման ընթացքի բաշխման կառուցվածքը, շրջաններով

(%)

	Ընդամենը	այդ թվում՝	
		ընթանում են շինարարական աշխատանքներ	չեն ընթանում շինարարական աշխատանքներ
Ընդամենը	100.0	100.0	100.0
ք.Ստեփանակերտ	45.1	50.2	40.8
Ասկերան	17.0	10.2	22.7
Հաղրութ	8.7	11.0	6.7
Մարտակերտ	5.2	3.5	6.7
Մարտունի	9.0	8.2	9.7
Շահումյան	1.3	2.7	0.0
Քաշաթաղ	13.7	14.1	13.4

Աղյուսակ 4

Բնակելի շենքերի պատրաստվածության աստիճանը

(հատ)

	Ընդամենը	այդ թվում՝				
		մինչև 20%	21 - 50%	51 - 80%	81 -99%	100%
Ընդամենը	554	33	76	170	168	107
ք.Ստեփանակերտ	250	17	25	70	91	47
Ասկերան	94	3	16	30	25	20
Հաղրութ	48	3	9	16	15	5
Մարտակերտ	29	-	3	11	10	5
Մարտունի	50	7	5	20	16	2
Շահումյան	7	-	1	4	2	-
Քաշաթաղ	76	3	17	19	9	28

Աղյուսակ 5

Բնակելի շենքերի պատրաստվածության աստիճանի կառուցվածքը

(%)

	Ընդամենը	այդ թվում՝				
		մինչև 20%	21 - 50%	51 - 80%	81 -99%	100%
Ընդամենը	100.0	6.0	13.7	30.7	30.3	19.3
ք.Ստեփանակերտ	100.0	6.8	10.0	28.0	36.4	18.8
Ասկերան	100.0	3.2	17.0	31.9	26.6	21.3
Հաղրութ	100.0	6.3	18.8	33.3	31.2	10.4
Մարտակերտ	100.0	-	10.3	37.9	34.5	17.3
Մարտունի	100.0	14.0	10.0	40.0	32.0	4.0
Շահումյան	100.0	-	14.3	57.1	28.6	-
Քաշաթաղ	100.0	4.0	22.4	25.0	11.8	36.8

Աղյուսակ 6

Բնակելի շենքերի պատրաստվածության աստիճանի բաշխման կառուցվածքը

(%)

	Ընդամենը	այդ թվում՝				
		մինչև 20%	21 - 50%	51 - 80%	81 -99%	100%
Ընդամենը	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
ք.Ստեփանակերտ	45.1	51.5	32.9	41.2	54.2	43.9
Ասկերան	17.0	9.1	21.1	17.6	14.9	18.7
Հաղրութ	8.7	9.1	11.8	9.4	8.9	4.7
Մարտակերտ	5.2	-	3.9	6.5	6.0	4.7
Մարտունի	9.0	21.2	6.6	11.8	9.5	1.9
Շահումյան	1.3	-	1.3	2.4	1.2	-
Քաշաթաղ	13.7	9.1	22.4	11.2	5.4	26.2

Աղյուսակ 7

Բնակելի շենքերի շինարարության վրա կատարված ֆինանսական ծախսերը

	Ընդամենը, մլն դրամ	Տոկոսով, ընդամենի նկատմամբ
Ընդամենը	3 141.1	100.0
ք.Ստեփանակերտ	2 312.5	73.6
Ասկերան	108.9	3.5
Հաղբուժ	159.1	5.1
Մարտակերտ	283.0	9.0
Մարտունի	144.0	4.6
Շահումյան	23.4	0.7
Շուշի	-	-
Քաշաթաղ	110.2	3.5

Նախագծի ղեկավար՝

Գ. Հակոբյան
ԱՀ վիճակագրության պետական
խորհրդի անդամ

Նախագծի պատասխանատու՝

Լ. Սողոմոնյան
ԱՀ ազգային վիճակագրական
ծառայության աշխատակազմի
հետազոտությունների և
ուսումնասիրությունների բաժնի պետ